

Statistikansvarig myndighet:
Skogsstyrelsen

Kvalitetsdeklaration version:1
2022-02-08

KVALITETSDEKLARATION

Lager av barrsågtimmer, massaved och massaflis

Ämnesområde

Jord- och skogsbruk och fiske.

Statistikområde

Produktion i skogsbruket.

Produktkod

JO0306.

Referenstid

2021 31 mars, 30 juni, 30 september och 31 december.

Innehållsförteckning

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans.....	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål.....	3
1.1.2 Statistikankvändares informationsbehov.....	3
1.2 Statistikens innehåll.....	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler.....	4
1.2.3 Statistiska mått.....	5
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet.....	5
2.1 Tillförlitlighet totalt.....	5
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval.....	6
2.2.2 Ramtäckning	6
2.2.3 Mätning	7
2.2.4 Bortfall.....	7
2.2.5 Bearbetning.....	8
2.2.6 Modellantaganden	8
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	8
3 Aktualitet och punktlighet.....	8
3.1 Framställningstid	8
3.2 Frekvens	8
3.3 Punktlighet.....	9
4 Tillgänglighet och tydlighet	9
4.1 Tillgång till statistiken	9
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	9
4.3 Presentation	9
4.4 Dokumentation	9
5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet	9
5.1 Jämförbarhet över tid	9
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	9
5.3 Sammanvändbarhet i övrigt	9
5.4 Numerisk överensstämmelse	10
Allmänna uppgifter	10
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	10
B Sekretess och personuppgiftsbehandling.....	10
C Bevarande och gallring	10
D Uppgiftsskyldighet.....	10
E EU-reglering och internationell rapportering.....	10
F Historik	10
G Kontaktuppgifter.....	11

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med undersökningen är att med rimlig precision skatta lagervolymer av barrsågtimmer, massaved och massaflis vid kvartalsslut.

Statistiken har flera användningsområden, som underlag för beräkning av bruttoavverkning, konjunkturbedömningar, ekonomiska kalkyler med mera, och kan sägas tillhöra basstatistiken inom skogssektorn.

1.1.2 Statistik användares informationsbehov

Beräkningar av bruttoavverkning

Lageruppgifter används som en komponent i de beräkningar av bruttoavverkning som Skogsstyrelsen genomför och som ingår i officiell statistik (JO0312).

Konjunkturbedömningar

Uppgifter om lager används som en av flera indikationer vid konjunkturbedömningar inom skogsbruket och skogsindustrin.

Ekonomiska kalkyler och nationalräkenskaper

Inom olika ekonomiska kalkyler som till exempel nationalräkenskaper och skogsräkenskaper är lageruppgifter viktiga poster. Speciellt kan nämnas Integrated Environmental Economic Accounts for Forestry (IEEAF), en för samtliga EU-länder gemensam kalkyl över skogsbrukets intäkter, kostnader samt brutto- och nettoförädlingsvärde. IEEAF är också en så kallad satellitkalkyl till Nationalräkenskaperna.

Övrig användning

Uppgifterna används för utredning eller andra ändamål inom skogsbruket, på myndigheter, av forskare med flera.

Vi tar upp undersökningen på Skogsstyrelsens användarråd för skoglig statistik. Användarsynpunkter bedöms och avgörs ifall de kan och ska beaktas.

I samband med att produkten genomgick en större genomlysning 2012, presenterades ett nytt upplägg på ett av användarrådets möten. Bland annat diskuterades vilka regioner som statistiken bör redovisas på, virkesbalansområde, landsdelar eller annan indelning. Valet föll på att bibehålla regionindelningen på virkesbalansområden. Förändringen 2013 om att redovisa lager av barrsågtimmer per kvartal i stället för som tidigare per år föranleddes också av önskemål från användarhåll.

På användarrådet i mars 2021 presenterade Skogsstyrelsen planer på att under året göra en ny översyn av undersökningen med fokus på populationen.

1.2 Statistikens innehåll

Vi redovisar statistik över lager av barrsågtimmer, massaved och massaflis. Vi redovisar statistiken per region (virkesbalansområde) och för massaved även per lagringsplats (bilväg, terminal, industri) och sortiment (barrmassaved, granmassaved och lövmassaved).

1.2.1 Objekt och population

Målpopulationen utgörs av industrier, förvaltningar och inköpsföretag som lagrar barrsågtimmer, massaved och massaflis.

1.2.2 Variabler

Variabler (antal)	Definitioner
Virkesbalansområde 1	Län Västernorrland, Västerbotten, Norrbotten, Jämtland (exkl. Härjedalens kommun)
Virkesbalansområde 2	Län Stockholm, Uppsala, Gotland, Västmanland, Dalarna, Gävleborg samt Härjedalens kommun
Virkesbalansområde 3	Län Västra Götaland (exkl. Ale, Lerum, Vårgårda, Bollebygd, Tranemo, Lilla Edet, Mark, Svenljunga, Herrljunga, Vänersborg, Trollhättan, Alingsås, Borås och Ulricehamn kommun), Värmland, Örebro samt Habo och Mullsjö kommun
Virkesbalansområde 4	Län Södermanland, Östergötland, Jönköping (exkl. Habo och Mullsjö kommun), Kronoberg, Kalmar, Blekinge, Skåne, Halland samt kommunerna Ale, Lerum, Vårgårda, Bollebygd, Tranemo, Lilla Edet, Mark, Svenljunga, Herrljunga, Vänersborg, Trollhättan, Alingsås Borås och Ulricehamn.
Sågverk/förädlings-industri	Anläggning där sågning av rundvirke sker utan eller med integrering med vidareförädling, till exempel hyvling, emballagetillverkning, möbeltillverkning.
Terminal	Mellanlagringsplats där barkning, sortering och mätning kan förekomma till exempel järnvägsterminal, hamn.
Bilväg och övrigt	Avses främst framkört till bilväg.
Barrsågtimmer	Sågtimmer av tall och gran
Barrmassaved	Massaved av tall och andra barrträd
Granmassaved	Massaved bestående av enbart gran
Lövmassaved	Massaved bestående av lövträd
Massaflis	Flis för tillverkning av massa

1.2.3 Statistiska mått

Det statistiska måttet är kubikmeter fast mått under bark (m³f ub).

1.2.4 Redovisningsgrupper

Virkesbalansområden och lagringsplats, se 1.2.2 här ovan.

1.2.5 Referenstider

31 mars, 30 juni, 30 september samt 31 december.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

I samband med de förändringarna i undersökningen som vi gjorde 2013 förekom till en början viss dubbelräkning. Inköpsföretag och de industrier som ingår i samma huvudkoncern rapporterade i vissa fall samma lager. Dessa fel är korrigerade i statistiken och bör vara eliminerade nu.

Uppgifterna avseende massindustrin och inköpsföretag bygger på totalundersökningar varför det inte förekommer några urvalsfel. Fel förekommer beroende på över- eller undertäckning men vi arbetar för att minimera dessa. Se även stycke 2.2. Populationen är relativt liten och vi uppdaterar ramen löpande. Eventuella andra felkällor som till exempel dubbelrapportering, bearbetningsfel eller fel i uppgiftslämnandet kan förekomma.

Uppgifterna avseende sågverksindustrin baserades till och med 2018 på en totalundersökning av de större företagen och urvalsundersökning av de mindre företagen. Från och med 2019 gör vi en totalundersökning av alla sågverk med en omsättning på mer än 5 miljoner kronor. Merparten av produktionen är starkt koncentrerad till ett fåtal mycket stora enheter.

2.2 Osäkerhetskällor

Fel beroende på under- eller övertäckning i ramen förekommer. Företagsregistrets SNI-kod ”sågning av trä” som vi använder för att identifiera sågverk innehåller även andra typer av industrier vilket ger en övertäckning. Av 247 sågverksföretag enligt Företagsregistret att ingå i årets undersökning visade det sig att hela 179 inte bedrev någon sågning eller ingår i den del av undersökningen där Skogsindustrierna samlar in lageruppgifter.

En Cut-off gräns är satt för sågverk, till 5 miljoner kronor i omsättning enligt Företagsregistret. Cut-off gränsen är införd utifrån att tillräcklig kvalitet i relation till kostnader ändå uppnås samtidigt som det bidrar till minskad uppgiftslämnarbörda.

För den delpopulation sågverk där Skogsindustrierna står för insamlingen saknas uppdelning på lagringsställe sedan 2011. Uppgifterna från Skogsindustriernas omfattar enbart lager vid industri. Vi kan därför inte redovisa statistik över lager av barrsågtimmer per lagringsställe (bilväg, virkesterminal, sågverk). För sågverk som tillhör Skogsindustriernas insamling saknas uppgifter om mängd massaflis och massaved. Det innebär att i synnerhet mängden massaflis underskattas.

Vi gjorde en kvalitetsstudie 2015 som handlade om täckningsgraden av Skogsindustriernas enkät, möjligheterna att publicera lager av barrsågtimmer efter lagringsställe samt beräkning av medelfel. Skogsindustrierna angav att de inte har möjlighet att inkludera frågan om lagringsplats i sin undersökning. Det framkom att volymer i bilvägslager inte ingår i deras undersökning. Kvalitetsstudien visade att för de företag som ingick i Skogsstyrelsens undersökning var drygt halva volymen bilvägslager. Sågverken i populationen hade ca 20 % av lagret vid bilväg. Andelen varierade något mellan olika kvartal. Skogsindustriernas medlemmar hade troligtvis mer volymer i lager, som är okända i statistiken. Om relationerna är densamma som

för de företag som ingår i Skogsstyrelsens underlag så riskerar vi att helt missa 300 000 – 900 000 m³sk barrsågtimmer.

Under 2020 lade vi på försök till en möjlighet att redovisa lager av barrsågtimmer per lagringsplats. Möjligheten att redovisa fanns kvar under 2021 men vi kommer inte heller i år att redovisa några resultat eftersom vi har fått in för få svar. De uppgifter som lämnas ger oss dock en uppfattning om fördelningen av barrsågtimmer på olika lagringsplatser som vi kommer att ta hänsyn till när vi under 2022 ska se över undersökningen.

2.2.1 Urval

Sedan 2019 är undersökningen en totalundersökning.

2.2.2 Ramtäckning

Vi tar fram de enheter som ska ingå i undersökningspopulationen, inför det att första kvartalet ska undersökas. Dessa företag kommer sedan att även utgöra undersökningspopulationen för övriga kvartal samma år. Därefter upprepar vi proceduren när ett nytt kalenderår börjar.

Undersökningen är en totalundersökning av arbetsställen med en företagsomsättning över 5 miljoner kronor.

Alla företag

Totalt 268 företag ingår i ramen 2021.

Det förekommer övertäckning i form av företag som avvecklats eller som inte utför sågning av barrsågtimmer eller har virkeslager. Företag som inte bedriver verksamhet ingår ändå i skattningen för att kompensera övertäckning i urvalsramen. Det gäller både om företaget avslutat sin verksamhet före innevarande år eller om det sker under året. I det senare fallet bidrar företaget med volymer (>0) vissa månader och volymer (=0) andra månader.

Sågverk

Från företagsregistret hämtar vi uppgifter om sågverk. Vi tar med alla som har SNI-kod 16.001 på första, andra eller tredje plats och med en företagsomsättning över 5 miljoner kronor.

För 2021 års undersökning fanns det totalt 247 sådana företag i registret.

Tabell 1. Antal sågverksföretag per virkesbalansområde enligt företagsregistret 2020

Virkesbalansområde	Samtliga	Ingår i undersökningen
1	44	15
2	69	13
3	33	7
4	101	33
Samtliga	247	68

Många företag visade sig inte längre utföra sågning, några hade helt upphört som företag, andra sysslade med något annat som till exempel vidareförädling av sågat virke. Dessa företag fick beteckning Nej i undersökningen. Även företag som ingår i branschorganisationen Skogsindustriernas del av undersökningen fick i de flesta fall beteckningen Nej i undersökningen. Några av dessa företag är dock med i Skogsstyrelsens del av undersökningen men redovisar då inte lager av barrsågtimmer vid industri eller terminal.

För att undvika dubbelrapportering för de sågverk som är organiserade under Skogsindustrierna samordnar vi undersökningen med en månatlig undersökning som Skogsindustrierna genomför bland sina medlemsföretag. För dessa erhåller

Skogsstyrelsen en total uppgift avseende lager av barrsågtimmer vid industri per virkesbalansområde och kvartal. Dessa lager slår vi sedan ihop med resultatet av vår undersökning.

Massaindustri

Tabell 2. Massaindustriföretag per virkesbalansområde

Virkesbalansområde	Samtliga	Med i undersökningen
1	9	6
2	3	3
3	6	5
4	7	6
Samtliga	25	20

Av totala antalet massaindustriföretag var 5 Nej-företag i undersökningen för 2021. Anledningen var att anläggningar lagts ner och att redovisning av lager sker tillsammans med annan anläggning i samma koncern.

Inköpsbolag

Tabell 3. Antalet inköpsbolag per virkesbalansområde.

Virkesbalansområde	Samtliga	Med i undersökningen
1	4	3
2	4	4
3	4	4
4	7	6
Samtliga	19	17

Av totala antalet inköpsbolag var 2 Nej-företag i undersökningen för 2021. Ett av företagen har inte längre någon verksamhet, ett redovisas tillsammans med ett annat företag i koncernen och ett har gått ihop med ett annat företag.

2.2.3 Mätning

Från och med 2021 utgår enkäten enbart som webbenkät. Tidigare har det varit möjligt att även svara via pappersenkät eller i Excel.

Länk till webbenkäten samt missiv skickas ut via mejl så att det finns respondenterna tillhanda senast det datum som undersökningen avser. I normalfallet får respondenterna tre veckor på sig att besvara enkäten. Två till tre dagar efter sista svarsdatum skickar vi en påminnelse till dem som inte svarat. Ytterligare en påminnelse går ut i de fall vi inte fått in tillräckligt många svar efter den första påminnelsen. Under semesterperioden, när lager avseende 30 juni samlas in, förlängs svarstiden och därmed också framställningstiden.

2.2.4 Bortfall

Svarsfrekvensen bland större sågverk, inköpsföretag och massaindustri är normalt mycket god.

Tabell 4. Redovisning av bortfall innan imputering/uppräknig för företag som förväntas svara

	2021 KV1		2021 KV2		2021 KV3		2021 KV4	
	Svar	Bortf	Svar	Bortf	Svar	Bortf	Svar	Bortf
Samtliga	78%	22%	81%	19%	80%	20%	77%	23%
Massabruk	95%	5%	95%	5%	90%	10%	95%	5%
Inköpsföretag	94%	6%	100%	0%	100%	0%	100%	0%
Sågverk	69%	31%	72%	28%	71%	29%	78%	22%

Bortfallet bland de sågverk där Skogsindustrierna genomför insamlingen är enligt uppgift mycket liten eller obefintlig. Dessa sågverk finns inte med i tabellen ovan.

2.2.5 Bearbetning

Undersökningen sköts och administreras helt inom enheten för statistik och datainsamling på Skogsstyrelsen (gäller den del som inte insamlas av Skogsindustrierna).

Uppgifter som uppgiftslämnarna angett i sina svar ligger till grund för lagerberäkningarna. Skulle man vid granskning av svaren upptäcka ett misstänkt partiellt bortfall eller en outlier kontaktas uppgiftslämnaren för komplettering. Ändringar av angivna svar görs då det är uppenbart som till exempel om man svarat i fel enhet eller angett svar i tusental. Det förekommer att svar inkommer för sent eller att respondenter korrigerar senast rapporterad uppgift. I de fall korrigeringen medför att de aggregerade uppgifterna förändras korrigerar vi i redan publicerat material i samband med att nytt kvartal publiceras.

Imputering sker alltid för bortfall i gruppen massaindustri, inköpsföretag och större sågverk (omsättningsklass 7 och större). Imputering sker genom att se hur företaget har svarat motsvarande tidpunkt året innan och genom att se om det finns en trend i hur motsvarande företag i undersökningen har svarat.

I gruppen sågverk med omsättningsklass 4-6 använder vi en uppräkningsfaktor för att uppskatta svar för sågverk som inte svarat. Uppräkningsfaktorn fungerar på samma sätt som när dessa sågverk urvalsundersöktes. Strata består av omsättningsklass och balansområde. I de fall svar helt saknas för ett stratum imputeras först ett värde för något av de ingående företagen.

Lager av barrsågtimmer summeras med uppgifter om lager av barrsågtimmer från Skogsindustrierna.

Inga osäkerhetsmått beräknas i dagsläget i anslutning till statistiken.

2.2.6 Modellantaganden

Inga övriga.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

5-6 veckor.

3.2 Frekvens

Kvartalsvis.

3.3 Punktlighet

God och enligt publiceringsplan.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Resultaten från undersökningen finns i Skogsstyrelsens [statistikdatabas](#) och i ett statistikfaktablad. Dessutom lägger vi i samband med publicering ut en nyhet på Skogsstyrelsens externa webb. De som valt att prenumerera på statistiknyheter från oss får även statistiknyheten via e-post. Statistiknyhet och publiceringsskalender finns på [statistikens startsida](#).

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Underlaget är skyddat med stöd av offentlighets- och sekretesslagen. I de fall primärdata efterfrågas kommer särskild prövning att ske.

4.3 Presentation

Resultaten läggs ut i tabeller i Skogsstyrelsens statistikdatabas. Där kan användarna skapa egna tabeller och diagram. Tidigare har vi presenterat statistiken i serien Statistiska meddelanden men från och med 2022 har vi övergått till statistikfaktablad. Statistikfaktabladen innehåller en sammanfattning av de viktigaste resultaten i form av diagram och text. Varje undersökning har en egen [produktsida](#) på Skogsstyrelsens externa webb. På den sidan presenterar vi delar av resultaten i en faktaruta, i diagram och genom länkar till tabeller i statistikdatabasen. På produktsidan finns länkar till statistikfaktablad, kvalitetsdeklaration och Skogsstyrelsens statistikdatabas.

4.4 Dokumentation

Denna ”Kvalitetsdeklaration” utgör den allmänt tillgängliga dokumentationen som finns av statistiken. Tidigare var dokumentationen uppdelat på två olika dokument, Beskrivning av statistiken och Fördjupad dokumentation. Samtliga dokument finns på vår webbplats.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Jämförbarheten över tid är god. Statistiken har redovisats på virkesbalansområde sedan länge.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Lagervolymer i de olika regionerna är fullt jämförbara. Det är troligtvis svårt att jämföra lagerstatistik med statistik från andra länder. Det finns inga gemensamma normer för hur lagerstatistik skall tas fram och presenteras.

5.3 Sammanvändbarhet i övrigt

Det finns ingen annan eller liknande lagerstatistik inom området. Sammanvändbarheten med annan statistik försvåras av att uppgifter redovisas efter virkesbalansområden vilket är en ovanlig regionindelning. Statistiken används som underlag för beräkning av Bruttoavverkning (JO0312).

5.4 Numerisk överensstämmelse

-

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken avser Sveriges officiella statistik.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

C Bevarande och gallring

Det sker ingen gallring av primärdata.

Uppgifterna arkiveras från och med 2013 hos Skogsstyrelsen. Uppgifter avseende tidigare år finns arkiverade hos Statistiska centralbyrån.

Vi skickar en digital kopia av statistiska meddelanden (SM) och denna kvalitetsbeskrivning till Kungliga biblioteket (ombesörjs av SCB).

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001:99).

E EU-reglering och internationell rapportering

Ingen EU-reglering.

Uppgifterna ingår indirekt i internationell rapportering. EU:s statistikorgan, Eurostat, samlar årligen in uppgifter där lagerstatistik används. The Joint Forest Sector Questionnaire (JFSQ) samlar in uppgifter om avverkning, produktion och handel med trä och träprodukter. Innehållet i JFSQ sammanvävs och samordnas av ett antal internationella organisationer förutom Eurostat, UNECE, FAO, ITTO.

F Historik

Statistiken har samlats in sedan 1955. SCB har ansvarat för undersökningen, delvis på uppdrag av Skogsstyrelsen, för perioden 1955–2012. Från och med 2013 produceras statistiken av Skogsstyrelsen.

Statistiken bestod av två statistikprodukter t.o.m. år 2013; JO0305 Lager av barrsågtimmer (årsvis statistik) samt JO0306 Lager av massaved och massafällis (kvartalsvis statistik).

Från och med år 2014 har de båda statistikprodukterna slagits samman till den nya produkten JO0306 Lager av barrsågtimmer, massaved och massafällis som redovisas kvartalsvis.

En kvalitetsstudie avseende täckningsgraden av Skogsindustriernas enkät, möjligheterna att publicera lager av barrsågtimmer efter lagringsställe samt beräkning av medelfel genomfördes i december 2015.

Från och med första kvartalet 2016 har vi tagit bort frågan om barrsågtimmer per lagringsplats. Vi samlade tidigare in uppgifterna utan att kunna redovisa resultatet eftersom Skogsindustriernas statistikinsamling inte omfattar lagringsplats.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet: Skogsstyrelsen

Kontakt: Katarina Ekberg

E-post: katarina.ekberg@skogsstyrelsen.se

Telefon: 036-35 93 44